

Nádory žlučových cest

Marián Liberko^{1,2}, Renata Soumarová^{1,2}

¹Onkologická klinika 3. LF UK a FNKV, Praha

²3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy, Praha

Nádory žlučových cest představují závažný medicínský problém vzhledem k vysoké mortalitě. V případě časných stadií jsou pacienti po potenciálně kurativním chirurgickém výkonu indikováni k pooperační terapii s cílem snížení rizika recidivy a prodloužení přežití. Většina pacientů s nádory žlučových cest je diagnostikována v lokoregionálně pokročilém a/nebo metastatickém stadiu. Standardem léčby pro tyto pacienty je systémová terapie, nově v kombinaci s imunoterapií. Prohlubování poznatků o molekulární biologii tohoto onemocnění umožňuje u části pacientů volit léčbu na míru konkrétnímu pacientovi dle přítomnosti specifické targetabilní alterace. Článek poskytuje přehled aktuálních možností terapie tohoto onemocnění napříč stadii.

Klíčová slova: nádory žlučových cest, NGS testování, systémová léčba, imunoterapie, cílená terapie.

Biliary tract cancer

Biliary tract tumors represent a serious medical problem due to the high mortality rate. In the case of early stages, after potentially curative surgery, patients are indicated for postoperative therapy to reduce the risk of recurrence and prolong survival. Most patients with biliary tract cancer are diagnosed at locoregionally advanced and/or metastatic stages. The standard of care for these patients is systemic therapy, now combined with immunotherapy. Increasing knowledge of the molecular biology of this disease allows tailored treatment to be selected in a proportion of patients according to the presence of a specific targetable alteration. This article provides an overview of current therapeutic options for this disease across stages.

Key words: biliary tract tumors, NGS testing, systemic therapy, immunotherapy, targeted therapy.

Úvod

Nádory žlučových cest tvoří přibližně < 1 % všech nádorů. Cholangiocelulární karcinom (CCA) je druhým nejčastějším nádorem jater po hepatocelulárním karcinomu a představuje asi 10–15 % primárních nádorů jater (1). Z anatomického hlediska lze nádory žlučových cest rozdělit na iCCA, perihilární (pCCA) a dCCA. V naprosté většině případů se jedná o adenokarcinomy.

Etiologie CCA je multifaktoriální a do jisté míry závisí na specifických rizikových faktorech jednotlivých regionů. Společným rizikovým faktorem pro nádory žlučových cest je chronický zánět epitelu žlučových cest. Je známá aso-

ciace mezi výskytem cirhózy, infekce HBV, HCV a CCA. Nezanedbatelným rizikovým faktorem vzniku CCA je i diabetes mellitus, obezita, resp. metabolický syndrom. V případě nádoru žlučníku je obecně přijímaným rizikovým faktorem chronická cholecystitida, žlučnickové kameny, porcelánový žlučník, polypy žlučníku (1).

Incidence CCA je odlišná v jednotlivých regionech, nicméně globálně je patrný trend k vzestupu incidence intrahepatálního (iCCA) a pokles incidence distálního (dCCA) cholangiocarcinomu. Vzhledem k asymptomatickým časným stadiím iCCA je toto onemocnění v naprosté většině diagnostikováno jako lokálně pokročilé nebo metastatické, zatímco v přípa-

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Onkologie*. 2025;19(4):230-236

<https://doi.org/10.36290/xon.2025.043>

Článek přijat redakcí: 15. 6. 2025

Článek přijat k tisku: 2. 7. 2025

MUDr. Marián Liberko, Ph.D.

marian.liberko@fnkv.cz